

[Hartvig Frisch.]

at høre den Tale om Frisind, som nu føres — disse Tilhængere af Diktaturet, som er rede til at forsvare en hvilken som helst tyrannisk Handling efter Ordre og paa Kommando.

Det danske Socialdemokrati har ingen som helst Brug for Samarbejde med Kommunismen. Vi afviser enhver Kommunisme, ogsaa den camouflerede. Ogsaa her giver Valget i Sverige et ganske godt Vink om Fremtiden. Der fables saa meget om, at den socialdemokratisk Sejr til sidst skulde føre til Afhængighed af Kommunismen, men Valget i Sverige viser med Hensyn til Andet Kammer, at en socialdemokratisk Sejr kan føre til fuldkommen Uafhængighed i den Henseende — at saa Sveriges Første Kammer endnu ikke er blevet socialdemokratisk, kan ændres med Tiden. De Valg, der har været holdt her i Norden i dette Efteraar, er i det hele taget Begivenheder, som ogsaa har vakt Opsigt ude omkring i Verden. Det er ikke for meget sagt. Jeg hørte i Genève, hvor jeg opholdt mig, da det svenske Valg fandt Sted, meget stærke Udtryk for den Opsigt, det vakte, idet man ude i Verden ser paa det danske Socialdemokrati og det svenske Socialdemokrati og ogsaa paa det finske Socialdemokrati og paa hele denne Fremmarch af Arbejderklassen i Norden og paa det sociale Demokrati, som Socialismen i Norden har taget som Princip, baade erhvervsmæssigt og politisk, med Forstaaelse af, at der her er skabt en Type for Statsform i Europa, som vil kunne være af stor Betydning.

Der fandtes i det store engelske førende Blad „Economist“ i Nr. 33 for i Aar en Artikel om det skandinaviske Norden, hvoraf jeg med Formandens Tilladelse gerne vil fremdrage enkelte Stykker. Den Englænder, som skriver i „Economist“, siger:

„Den fremmede, der bruger sin Iagttagelsesevne paa Rejse i de tre nordiske Demokratier, bliver først og fremmest slaaet af den Kultur og den høje materielle Levestandard, som disse smaa Lande kan opretholde.“

Og han rejser det Spørgsmaal, hvorledes disse smaa Lande, som i Virkeligheden fra Naturens Haand har saa faa Midler økonomisk set, hvordan de har kunnet naa en saadan Højde, og han drager til sidst den Slutning, at det er de psykologiske Kræfter, og han siger:

„Denne blomstrende økonomiske og kulturelle Udvikling i Skandinavien har

meget dybe Rødder i disse Folks Historie. Demokrati er i disse Lande Tradition, men ved Siden deraf ejer de skabende Kraft, Tilpasningsevne og Styrke.“

Der er i denne Betragtning, som jeg her vil slutte med, noget ganske afgørende for det, der er sket i de nordiske Lande. Man har i de nordiske Lande taget Arbejdet op paa den sociale Linie, et Arbejde, som hviler paa to fundamentale Forudsætninger: paa den ene Side en fri og oplyst Bondestand, paa den anden Side en fri, organiseret og kundskabsrig Arbejderklasse. Paa dette Grundlag har man kunnet bygge et Demokrati, som i Modsætning til det gamle liberale Demokrati, der ikke vovede sig i Kast med økonomiske Opgaver, virkelig nærmede sig det Maal at blive et socialt Demokrati. Denne Opgave, at arbejde frem til et Demokrati, der for Alvor kan beskæftige sig med de sociale Opgaver, har kunnet tages op i dette Land ved Samarbejde mellem de to Regeringspartier, et Samarbejde, som har været naturligt over for alle de Opgaver, der har ligget for. Den Regeringsproklamation, som vi nu staar med, viser, hvor frugtbart dette Arbejde i Fremtiden kan forme sig. Og nu kan man fra anden Side bruge saa mange Drillerier, man vil — hvad bliver de Drillerier andet end Ord og Ord over for Regeringens Handlinger, Handlinger, som betyder Reforme, som betyder Nedbrydning af Skranker, som betyder udvidet social Retfærdighed? Det er i dette Tegn, at Demokratiet og Regeringspartierne har sejret i Danmark, og det er i dette Tegn, vi vil virke videre i den kommende Tid.

Brorsen: Der var jo egentlig ikke noget særlig opsigtsvækkende i Socialdemokratiets Ordførers Tale. Jeg har Indtrykket af, at han har inddelt sin Tale i tre Afsnit. Først naturligvis den varme Tak til Regeringen — det var vi jo forberedt paa, og Selvforherligelsen mindede os om, hvor stort og stærkt Socialdemokratiet nu er blevet. Det andet Afsnit var om, hvad Regeringen vilde, og det har vi faaet at vide en Gang før af selve Statsministeren. Jeg synes egentlig ikke, at jeg ved at høre det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch's Tale fik særlig uddybet, hvad der staar i Statsministerens Programtale. I tredje Afsnit talte den ærede Ordfører om, hvad Oppositionen vilde, og det synes jeg, at det ærede Medlem kunde have gjort med større Udbytte, hvis han havde afventet, hvad Oppositionens Ordførere havde at